

ДЕТЕРМІНАНТИ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Ярослав Жаліло, д.е.н.
(Національний інститут стратегічних досліджень)

1. Трохи теорії

Сучасні джерела невизначеності

Нові якості складних соціальних систем:

- динамізм (мінливість)
- телеологічність (залежність від образів бажаного майбутнього)
- взаємозалежність та взаємопроникність складників
- керованість через зворотні зв'язки
- нелінійність
- path-dependence
- спроможність до самоорганізації
- адаптивність та спроможність до «природного відбору» складових системи та її елементів
- внутрішня суперечливість

– **екзогенізація** важливих для банківської системи параметрів: грошової пропозиції, депозитної бази, схильності до заощадження, вартості кредитів тощо.

Стійкість – як спроможність зберігати системну цілісність та функціональність в умовах впливів зовнішніх шоків та внутрішніх дисбалансів.

Функціональність відображає конкурентоспроможність інституційної моделі, за якої функціонує дана система.

Перехід до інституційного плюралізму формує інституційну конкуренцію практично в усіх сферах.

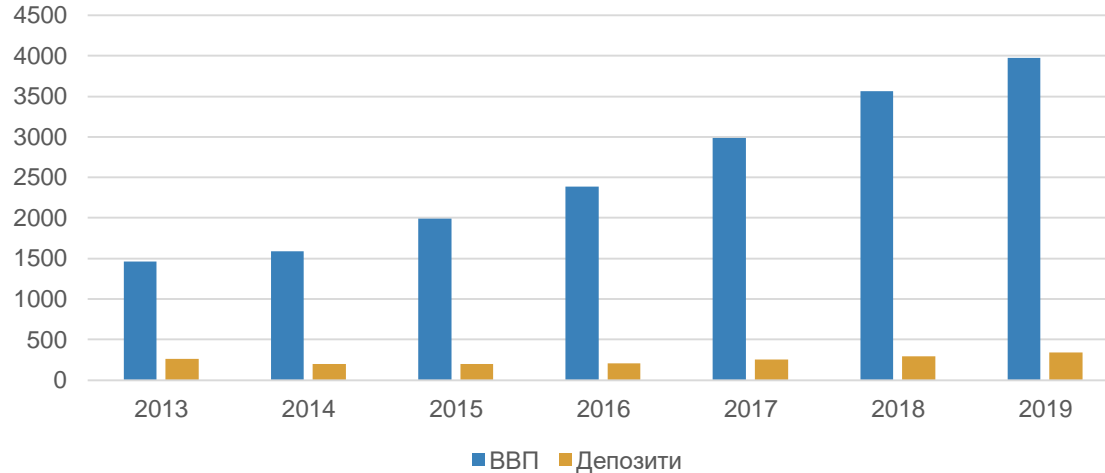
Банківська система, що потерпіла поразку в інституційній конкуренції, заміщується іншими інститутами.

2. Обмеженість функціональності банківської системи України

Обмежена депозитна спроможність
Обмежена кредитна спроможність
Обмежена регуляторна спроможність

Обмежена депозитна спроможність

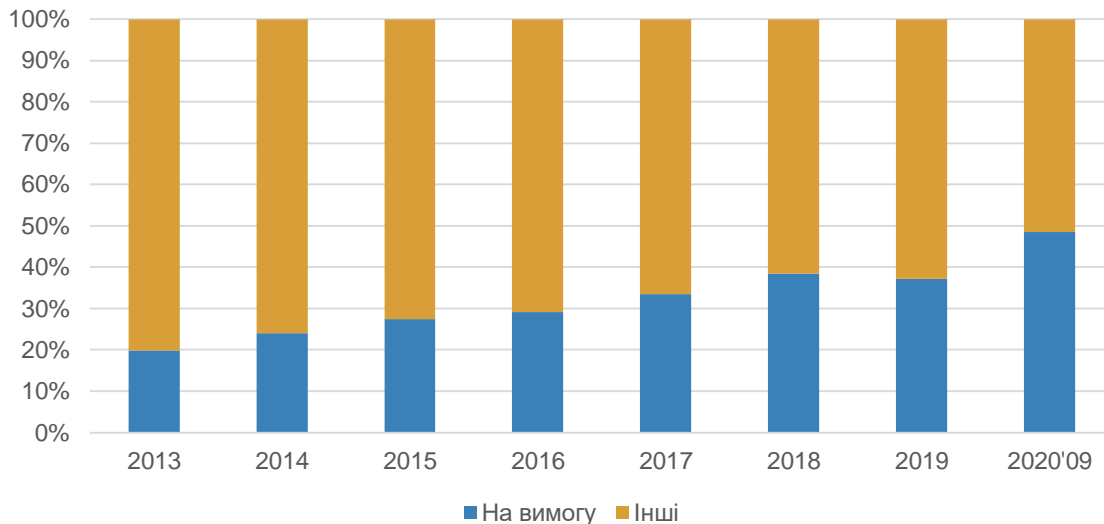

Співставлення гривневих депозитів домогосподарств і фактичного ВВП

Сумарні депозити – 35 % ВВП (2018). Польща – 52 %, Угорщина – 46 %.

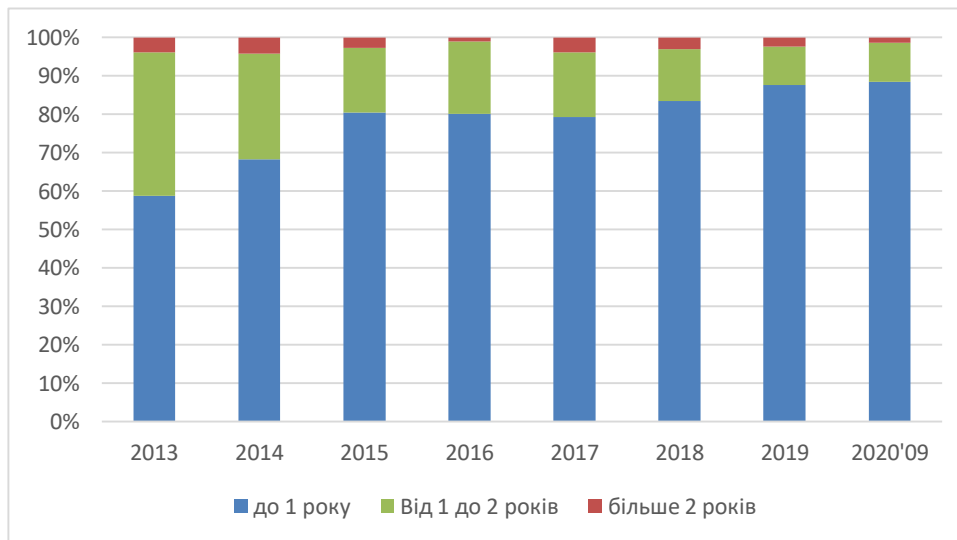
Обмежена депозитна спроможність

Частка депозитів на вимогу у сукупних депозитах домогосподарств

Обмежена депозитна спроможність

Строкова структура депозитів

Обмежена кредитна спроможність

Приріст гривневих кредитів

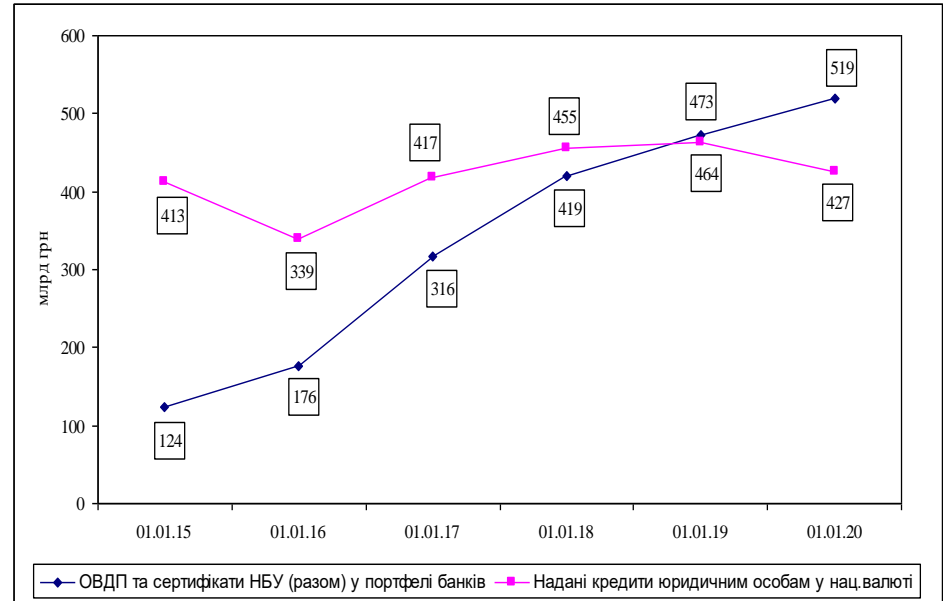

Обмежена регуляторна спроможність

М0 у 2019 р. – 26,7 % МЗ,

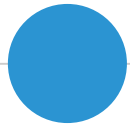
Гривневі кредити у 2019 р. - 24,5 % ВВП.

Фіскальне домінування

Інвестиції банків у державні цінні папери і гривневі кредити юрособам

3. Детермінанти стійкості банківської системи

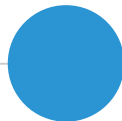

Фінансова інклюзія
Інституціалізація
Зниження екзогенних шоків

Фінансова інклюзія

- розвиток мережі терміналів;
- підвищення фінансової грамотності;
- поширення безготівкових розрахунків

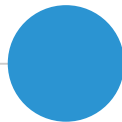
Повернути грошовий оборот до банківської системи

Інституціоналізація

- залучення державних банків до кредитування пріоритетних та першочергових цілей розвитку;
- створення спеціалізованих банків

Забезпечити інституційну адаптивність банківської системи

Зниження екзогенних шоків

- послаблення фіскального домінування;
- солідарна відповідальність за антиінфляційну політику;
- послаблення ризиків курсових шоків

Розблокувати свободу монетарної політики

Дякую за увагу!